

Становище
за труда „Птицата като символ и нейната трансформация в
абстрактен образ в битовата ислямска керамика / 13 - 18 в. /“
на редовната докторантка Зайнаб Абдулразак Ясер,
гражданка на Ирак, за присъждане на
образователната и научна степен „ Доктор”

от доц., д-р Дора Каменова

Трудът на З. Ясер е посветен на един символен знак / птицата / и неговите превръщания като смислово нюансиране в битовата ислямска керамика от 13 – 18 векове.

Трудът е ясно и уместно структуриран в 5 глави, бжиблиографски позовавания и изключително богат и целесъобразно подбран изобразителен материал / илюстрации в черно-бели снимки и цветно възпроизвеждане, когато е особено важно спрямо целта на изследването.

Тъй като керамиката има специално място във всички ислямски изкуства, изобразителният е разгледан задълбочено и многопосочно; като смислово-символна същина, като чисто изобразителна похватност и похвати и като техническо, също и технологично постижение.

Историческият обхват на десетте века е наблюдаван от ясен и обоснован поглед. Разностранността на наблюденията, изисквани от многообразието на примерите е забележителен. Читателят остава удивен от индивидуалните открития и от огромно богатство на варианти – като символно-смислова същност, аз и като чисто изобразителна многопосочност. Още веднаж посочвам като важно положително качество разнообразието на примерите.

Ще се спра с особено внимание върху четвърта глава на труда, поради трите измерения, които са влияли върху избора и реализацията на художествения изказ: държавната власт, религията и индивидуалността

на самия народен майстор. В текста на изследването е вложена ясна разграничителна насока в трите посочени пункта, така че, за читателя-чужденец остава убеждението за вътрешна цялост: в трактовката на основния мотив /пти

цата / .Подчертавам точността и говоря като чужденец-читател, у когото остава трайно убеждение за богатото „ море „ / ще използвам тази метафора от ЛИЧНИ хрумвания и невероятно разнообразие.

Ще отбележа специално посочванията в текста технологичните промени и връзката им с естетичните изменения в художествените изкази.Тяхното вмъкване би обогатило и днес практикуващите творци-керамисти разнообразни географски точки.Доколкото мога да преценя сумираният 5 приноса в заключителната част на труда, те са точно формулирани. И отразява – за мен – пространната и детайлна разработка на многообразието в разглежданата област.. Успоредно с това се налага и убеждението – за читателя - за важността на индивидуалната реализация, а същевременно присъства и спойката със символно обусловената същност на творбите.

Считам, че трудът би бил полезен както за културната и музейна насока за родината на Зайнаб така и за българската действителност като художествено-творческа среда – именно сега в настоящите търсения и известно разкрепостяване на творческите процеси. В това отношение интересно и полезно е включването на 4 интервюта с български творци за понятието „птица „. Също таяка полезно и навременно е приложението за 7-те основни ислямски митологични създания:харпия, феникс, сеймур,грифон животни с криле , летящ човек и орли.

В заключение считам, че уважаемата комисия и оторизираните лица ще присъдят с лекота очакваната образователната и научна степен доктор на Зайнаб Абдулразак Ясер.

12 юли 2015 г.
София

доцент, д-р Дора Каменова